

„Nemesebb feladat nincs egy lelkipásztor számára, mint templomépítő gyülekezetben szolgálni”

– vallja Bibza István, a Kolozsvár-Külső Egyházmegye nyugdíjba készülő esperese

„Nehéz megjósolni, hogy mi jöhet ezután; csak annyit tanácsolnék az utánam következőknek, hogy tartsák be az egyház törvényeit, vigyázzanak annak ősi rendjére”, magyarázza Bibza István, a Kolozsvár-Törökvágási Református Egyházközség lelkésze, a Kolozsvár-Külső Református Egyházmegye esperese, aki negyvenhárom év lelkipásztori és tizenkét év esperesi szolgálat után vonul nyugdíjba idén. Tanulmányait 1968-ban fejezte be a Protestáns Teológiai Intézetben, majd két év kolozspatai szolgálat után a belvárosi (Farkas utcai) és az alsóvárosi (Kétágú) egyházközségben volt segédlelkész. Az egyház kormányzását, adminisztrációját illetően sok mindent megtanult ebben az időszakban, és az igehirdetés szolgálatában is olyan gyakorlatra tett szert, amely nem mindenkinek adatik meg. A Magyarokérvárosban töltött öt év önálló szolgálatot követően, 1980-ban kapott meghívást az újonnan szervezett Kolozsvár-Törökvágási egyházközségbe, ahol gyülekezet-szervezéssel és templomépítéssel járó feladatokkal is szembe kellett néznie. 2000 után tagja lett a Romániai Református Egyház zsinatának, és hat éven át vezette az Erdélyi Református Egyházkerület fegyelmi bizottságát. Tapasztalatairól, az évek során felmerült kihívásokról és a különböző szinteken való helytállás módjairól beszélgettünk Bibza Istvánnal.

FERENCZ ZSOLT

– Harminckét éve szolgál a Kolozsvár-Törökvágási egyházközségben; hogyan indult az itteni tevékenység?

– 1980-ban, amikor ide kerültem, egy alakuló gyülekezetet találtam. A Kolozsvár-Felsővárostól vált le ez a Donát-körzetrész, és bár csak névlegesen, de 3500 lélekkel megalakult a mai Kolozsvár-Törökvágási Egyházközség. Gyakorlatilag egy családi háznak volt a Ghibu-líceum szomszédságában, a tulajdonviszonyok tisztázása évtizedekig tartott. Belülről imaházzá alakítottuk, és 2008-ig ott tartottuk az istentiszteleteket, vallásórákat, bibliaórákat. Mivel azonban a terem csak leg több 150 ember befogadására volt alkalmas, szüntelen álmotdunk és imádkoztunk, hogy templomot építsünk ennek a gyülekezetnek. 1998-ban megkaptuk a szükséges engedélyeket, és hozzáfogtunk a templomépítéshez. A következő tíz év Isten csodáinak tíz éve volt.

A megalakulástól eltelt 32 esztendő ugyanakkor gyülekezet-szervező munkát is jelentett, hiszen amikor ide jöttem, pusztán csak annyit tudtam, hogy lennie kell itt néhány ezer léleknek. Bemutatkozó igehirdetésben a korinthusbeliekhez írt első levélből idéztem: „...egyfelől a zsidók jelt kívánnak, másfelől a görögök bölcsességet keresnek. Mi pedig Krisztust prédikáljuk, mint megszűntetett, a zsidóknak ugyan botránkozást, a görögöknek pedig bolondságot; Ámde magoknak a hivatalosoknak, úgy zsidóknak, mint

görögöknek Krisztust, Istennek hatalmát és Istennek bölcsességét.” (1Kor 1,22–24.) Ez a bibliai idézet pedig átvezetett az egész itteni munkámon, vezérigéjévé vált a gyülekezeti szolgálatomnak. Hihetetlenül jól éreztem és érzem magam ebben a jelenleg 2006 lelket számláló gyülekezetben, mert rendkívül igyekvő, dolgozó, világosan látó, az igehirdetést hallgatni akaró és tudó emberek alkotják.

– 2002-ben határozott úgy a zsinat, hogy a lelkipásztori szolgálat esetében 65 évre csökken-tik a nyugdíjazási korhatárt, és – szintén egy zsinati határozat értelmében – csak két, egymást követő hatéves ciklusban lehet valaki esperes. Ez a két dolog egybeesett most az ön esetében...

– Mindenekelőtt hozzá kell szoknom, hogy az állandó elfoglaltság után egy másik időszak következik az életben, amikor másként kell berendeznem a hétköznapjaimat és az ünnepnapjaimat, és ezt alázatos lélekkel el is fogadom. Tavaly nyáron a két kolozsvári egyházmegye egyesítéséről is döntött az egyházkerületi közgyűlés Brassóban; ennek idén október 1-jétől kellene megvalósulnia, ilyen szempontból is második és utolsó esperese vagyok a Kolozsvár-Külső Egyházmegyének.

2000-ban, amikor megválasztottak esperesnek, és egyidejűleg tagja lettem a Romániai Református Egyház Zsinatának, új kihívásokkal kellett szembenéznem. Összességében tekintve esperesi szolgálatom 11 és fél éve öröm volt, és sikerült megoldanom a felmerülő feladatokat.

Keresztelő a Kolozsvár-Törökvágási Egyházközség új templomában

Legnehezebb az a hat év volt számomra, amíg az egyházkerület fegyelmi bizottságának elnöki tisztségét töltöttem be: 19 esetet kellett megvizsgálnunk, amelyek többnyire a lelkipásztorok szolgálati hiányosságairól szóltak, és olyan döntéseket kellett hoznunk, amelyek senkinek nem voltak kellemesek.

– Mi történt mindeközben zsinati téren?

– 2006-ban elkészült a Romániai Református Egyház Alkotmánya, az állammal való kapcsolatunk dokumentuma, amelynek alapján legálisan működik az egyház és intézményei Romániában. Emellett még három nagyon fontos – az egyház szerkezetével, a fegyelmi ügyekkel és a lelkipásztorok képzésével kapcsolatos – jogszabály is született, amelyek inkább az előbbieket változtatás, kiegészítés, időszűrését jelentik.

Úgy érzem, gyülekezeti és egyházmegyei szinten is sokat változott az élet, a közegyházban pedig jogszerűen zajlik az ügyek intézése: törvényes keretek között működik az egyház, és az egyházi vezetés is ezen az úton halad előre. Nagyon szeretném, ha ez az elkövetkező években is így maradna, hiszen minden egyház életében az a legfontosabb, hogy a keretek pontos ismeretében és a jogszabályok betartásával történjenek a dolgok. Ezek tartják egyben az egészet, befelé és az állam felé egyaránt.

– Hogyan kapcsolódnak egymáshoz ezek a szintek, lehet-e valamilyen rangsorolást felállítani közöttük annak függvényében, hogy mely tevékenységek álltak közelebb önhöz?

– Lelkipásztori és közegyházi szolgálatom legkönnyebb része az esperesi szolgálat volt, a fölötte lévő, a zsinati és a fegyelmi munka egyáltalán nem volt könnyű. A gyülekezeti munka pedig hihetetlenül szép volt, hiszen templomot építettünk: enél nemesebb, szebb, és nagyobb kitüntetés nem létezik egy lelkipásztor számára, mint templomépítő gyülekezetben szolgálni.

– Sikerült-e nemzetközi kapcsolatokat kialakítani az elmúlt

esztendő folyamán gyülekezeti és közegyházi tekintetben?

– 1990 előtt a gyülekezetnek nem voltak külföldi kapcsolatai, a rendszerváltás után azonban sikerült megteremtteni, elsősorban az Érd Központi Református Gyülekezettel. Jelenleg is jó viszonyt ápolunk a Miskolc-Avasi Egyházközséggel, továbbá a hollandiai és az észak-németországi reformátusokkal, ők nagyon sokat segítettek a templomépítésében.

Elnöke voltam a 2009. májusában létrejött Magyar Református Egyház Egyházalkotmányi Bizottságának is, erről a megbízatásomról néhány nappal ezelőtt, a Hajdúszoboszlón megtartott munkaértekezleten mondtam le.

– Hogyan látja, létezik-e utánpótlás, vannak-e olyan fiatalok, akiknek át lehet adni a vezetés felelősségét?

– Az Úristen gondviseléséből kitermelődött az a fiatal lelkipásztori közösség, amelynek képviselői alkalmasak lehetnek az egyház vezetésére és a református tudományosság továbbgagdagítására. Gondolok itt a doktorátussal rendelkező lelkipásztorainkra, valamint azokra a fiatalokra is, akiknek kellő képzettségük és rálátásuk van, hogy az egyházmegyét helyesen vezessék. Hogy mi jöhet ezután, azt igazából nehéz megjósolni. Csak annyit tudok tanácsolni az utánam következőknek, hogy tartsák be az egyház rendjét és törvényeit, valamint a testületek döntéseit, s tegyék mindezt úgy, ahogyan a prédikátor könyvének 12. fejezetében olvasható: „A dolognak summája, mindezeket hallván, ez: az Istent féljed, és az Ő parancsolatait megtartsad; mert ez az embernek földolga!”

Gyülekezeti szinten Gábor fiam az utód, ő a közösség vezető lelkipásztor, és ezt a feladatkört jól át is látja. Ma-napság ugyanis a gyülekezetek, és városok ez különösen igaz, csak akkor maradhatnak fenn, ha jól megszervezik a maguk belső életét. Elérkezett a belső, lelki növekedés ideje: növekedett a templomlátogatók száma, bővült a vallásórára

járó gyermekek köre. Az elmúlt négy évben átszerveztük a vallásórás nevelést, jelenleg mintegy 40-50 gyermekkel foglalkozunk.

– Úgy tűnik tehát, ilyen értelemben is adottak a keretek, de vajon mi mindenre kell még odafigyelni, hogy jó úton haladjanak tovább a dolgok? Melyek a legégetőbb feladatok jelenleg a Törökvágási Egyházközséget illetően?

– Eléggé szervezett a gyülekezet, hogy az elkezdett munka tovább folytatódjék, de emellett a lelkipásztor közvetlen munkatársai – kántor, irodavezető – és a presbiterek viszonyulásától is sok minden függhet. A jelenlegi presbitérium tagjai mindenestre ügyes, felelősségtudattal rendelkező, hűséges emberek. Az udvarrendezés, a lelkészi lakás felújítása és a hátsó parokiális épület újjáépítése várat még magára, ami nem kis feladat, és előreláthatóan rengeteg pénzbe fog kerülni. Jelen pillanatban a gyülekezetnek nem nagyon vannak anyagi erőforrásai, de remélhetőleg idővel ez a helyzet is megváltozik.

– Esperesválasztás következik a nemsokára megalakuló egyházmegyében; milyen kihívásokat tartogat ez a változás a lelkipásztorok számára?

– Október 1-jétől negyven gyülekezet tartozik majd az új egyházmegyéhez, ez nagyszámú rendi és ösztétfelbeli változást is jelent: ennek az egy egyházmegyének lesz része ezután mind a 12 kolozsvári egyházközség, valamint a város körüli kisebb egyházközségek, különös tekintettel a mezőségi térségre. A lelkészek, akik eddig nem voltak közvetlenül egymás munkatársai, most azgyá válnak, meg kell szokniuk egymást, hogy együtt tudjanak szolgálni Istennek. Éppen ezért olyan esperesre van szükség, aki képes lesz kezelni az adódó konfliktusokat, és emellett kompromisszumkész is, hogy létrejöjjön az egyetértés, amely ebben a helyzetben elengedhetetlen. Hiszem, hogy mindez megvalósul, mert Isten vigyáz az Ő egyházára.

ROHONYI D. IVÁN

Bibza István 43 év lelkipásztori és 12 év esperesi szolgálat után vonul nyugdíjba októbertől